

Palliatieve sedatie

Deze folder is voor mensen die nog maar kort te leven hebben en hun naasten. Soms worden de klachten dan zo erg, dat medicijnen niet meer helpen. Dan kan uw dokter met u overleggen over palliatieve sedatie. Deze folder geeft een algemeen beeld van palliatieve sedatie. Het is goed om u te realiseren dat uw persoonlijke situatie anders kan zijn dan hier is beschreven.

Wat is palliatieve sedatie?

Bij palliatieve sedatie krijgt u medicijnen waardoor u suf wordt of in slaapt valt. Daardoor heeft u geen last meer van uw klachten. U bespreekt samen met uw arts welk doel u wilt bereiken met palliatieve sedatie. Wilt u bijvoorbeeld helemaal diep in slaap vallen, of wilt u alleen wat suffen? En moet dit de hele dag, of alleen tijdens bepaalde perioden?

Voor wie is palliatieve sedatie?

Palliatieve sedatie is voor mensen die veel last van hun klachten hebben. Bijvoorbeeld veel pijn hebben, erg misselijk, in de war of benauwd zijn. Als andere medicijnen niet meer helpen, kan uw dokter met u overleggen over palliatieve sedatie. Uw arts stelt dit pas voor wanneer hij verwacht dat u binnen twee weken overlijdt. Het doel van palliatieve sedatie is dus dat u geen klachten meer heeft en rustig kunt overlijden. Uw arts zal eerst met u spreken over palliatieve sedatie. Als dat niet mogelijk is, dan overlegt hij met uw partner of een van uw naasten.

Verschillen palliatieve sedatie en euthanasie

Palliatieve sedatie en euthanasie zijn niet hetzelfde. Van palliatieve sedatie valt u in slaap. U overlijdt niet door palliatieve sedatie en leeft ook niet korter hierdoor. Als u overlijdt, komt dat door uw ziekte en niet door palliatieve sedatie. Bedenk dat u alleen palliatieve sedatie kunt krijgen in de laatste twee weken van uw leven. Uw arts besluit of u deze behandeling krijgt en u geeft daarvoor toestemming.

Bij euthanasie is dat anders. Als u kiest voor euthanasie, krijgt u medicijnen waardoor u snel overlijdt. Bij euthanasie bent u degene die daarom vraagt en uw arts is niet verplicht om hieraan mee te werken.

Denk goed na over palliatieve sedatie

Denkt uw dokter dat palliatieve sedatie het beste voor u is? Denk daar dan goed over na. Bespreek dit ook met uw familie en vrienden. U hebt zo genoeg tijd om eventueel afscheid te nemen. Wanneer u namelijk helemaal in slaap bent, kunt u niet meer met uw familie praten.

Hoe werkt palliatieve sedatie?

Uw dokter bekijkt welke medicijnen bij u passen en hoeveel u nodig heeft. Soms wordt u van de medicijnen alleen maar suf. Soms valt u van de medicijnen helemaal in slaap. U kunt de medicijnen de hele dag krijgen of alleen maar een deel van de dag, bijvoorbeeld 's nachts. U krijgt de medicijnen op vaste tijden met een injectie of via een infuus. Een infuus is een slangetje met een naald in uw arm. De dokter of de verpleegkundige bekijkt daarna of alles goed gaat.

Wat gebeurt er met u tijdens de palliatieve sedatie?

Als u slaapt door de palliatieve sedatie, heeft u geen klachten meer. Net als in een gewone slaap, kunt u wel af en toe bewegen.

Een verpleegkundige zorgt voor u en wast u. Samen met de dokter zorgt de verpleegkundige ervoor dat alles goed met u gaat als u slaapt. Als dat nodig is, krijgt u van de dokter extra medicijnen.

In de laatste fase van het leven eten en drinken mensen vaak nog maar heel weinig. Soms zelfs helemaal niets meer. Het heeft daarom geen zin om nog eten en drinken te geven; uw lichaam vraagt daar niet meer om.

Meestal krijgt u ook een katheter, dat is een slangetje in uw blaas. Daardoor plast u automatisch in een zakje.

Soms worden mensen wakker. Zij krijgen dan nieuwe of aangepaste medicijnen van de dokter, zodat ze weer verder slapen.

Wat kunnen uw familie en vrienden doen?

Uw familie en vrienden kunnen in de tijd van de palliatieve sedatie veel bij u zijn, ook al slaapt u. Als dat kan, kunnen ze met u praten. En als dat niet meer kan, kunnen ze gewoon bij u zijn of uw hand vasthouden. Of ze kunnen muziek draaien die u mooi vindt of uw handen of voeten zacht masseren.

Verder is het goed dat uw familie en vrienden zich realiseren dat palliatieve sedatie meerdere dagen kan duren, soms langer, soms korter.

Heeft u vragen?

Palliatieve sedatie is een ingrijpende behandeling. Heeft u daarom na het lezen van deze folder vragen? Bespreek ze dan met uw dokter of de verpleegkundige.

Colofon

Dit is een uitgave van Agora in samenwerking met het Forum Patiëntencommunicatie Palliatieve Zorg, juni 2014. Kijk voor meer informatie op www.ongeneeslijk.nl.

© 2014, Deze folder is alleen digitaal beschikbaar. U bent van harte uitgenodigd om deze folder te vermenigvuldigen. Zowel verspreiding als overname van tekst moet gebeuren onder vermelding van de bron.